

Česká hudba

Hudební památky ze 13. a 14. století

Také v Čechách dosáhla tvorba potulných umělců velké obliby. Dochovalo se mnoho písní, popěvek a básnických textů z tzv. **žákovské poezie** (žáky byli nazýváni vysokoškolští studenti). K nejznámějším patří studentská milostná píseň **Andělíku rozkochaný** ze 14. století. Z duchovní lidové tvorby 14. století dosáhla pozoruhodné obliby píseň **Jezu Kriste, šedý kněže**.

Od konce 12. století se také vyvíjelo **dramatické básnictví**. Nejprve na duchovní, později na světské náměty vznikaly hry, jejichž běžnou součástí byly zpěvy. V melodice písní duchovních her byl zřejmý vliv gregoriánského chorálu, písně světských her čerpaly spíše z lidových popěvek. Zajímavým příkladem hry se zpěvy, v níž je spojena náboženská tematika a lidový humor, je **Mastičkář** z druhé poloviny 14. století.

Česká hudba v době husitské

V první polovině 15. století byl společenský a kulturní život ovlivněn husitským hnutím. Bouřlivá atmosféra doby poznamenala i charakter hudby. Jedním z nejvýraznějších hudebních projevů společenského neklidu byla tzv. **časová píseň**. V jejím obsahu se objevovaly například komentáře politického dění, názory některé ze soupeřících stran, výzvy k následování, polemiky s odpůrci nebo jejich zesměšnění apod. Jednou ze známých časových písní je žalobná **Ó, svolanie konstanské**. V ní je vyjádřen zármutek nad smrtí Mistra Jana Husa.

Většina husitských písní se dochovala ve zpěvníku zvaném **Jistebnický kancionál** (podle místa, kde byl nalezen) z počátku 15. století. Sborník obsahuje také slavný bojový chorál husitských vojsk **Ktož jsú boží bojovníci**. Tato husitská hymna doprovázela husity na válečná pole, pomáhala sjednocovat bojující a dodávala jim odvalu k boji.

KTOŽ JSÚ BOŽÍ BOJOVNÍCI

Ktož jsú bo - ží bo - jov - ni - ci a zá - ko - na je - ho, prostež od Bo - ha po -
Kristušť vám za ško - dy sto - jí, sto - krát viec sli - bu - je, pak - li proň kto ži - vot
- mo - ci a ú - faj - te v ně - ho, že ko - neč - ně s nim vždycky zvi - tě - zí - te.
slo - ží, věč - ný mie - ti bu - de, bla - ze kaž - dě - mu, ktož na pravdě sen - de.
Tent' Pán ve - lít' se ne - bá - ti zá - hub - cí tě - les - ných, ve - lít' i ži - vot
slo - ži - ti pro lás - ku svých bližních.